

KÜÇÜK PRENS

“Büyükler rakamlara bayılırlar. Diyelim yeni arkadaşınızdan söz ettiniz; asla işin özünü merak etmezler. Örneğin, “Ses tonu nasıl? Hangi oyunları seviyor? Kelebek koleksiyonu var mı?” diye sormazlar asla. Onun yerine, “Kaç yaşında? Kaç kardeşi var? Kaç kilo? Babası kaç para kazanıyor?” derler. Onu ancak bu şekilde tanıyacaklarını sanırlar. Büyüklere, “Kırmızı tuğlalı bir ev gördüm. Penceresinde sardunyalar, çatısında güvercinler vardı...” dersiniz eğer, bu evi bir türlü gözlerinin önüne getirmezler. Onlara denilmesi gereken şudur: “Milyonluk bir ev gördüm.” İşte o zaman, “Ah, ne kadar güzel!” derler size.

Dolayısıyla onlara, “Küçük Prens diye biri var; çünkü o çok sevimli biri, gülüyor, bir koyun istiyor... Bir koyun istiyorsa, bu onun varlığını kanıtlar.” diyecek olsanız, omuzlarını silkip size çocuk muamelesi yapacaklardır! Ama “Geldiği gezegenin adı B612” dersiniz derhal ikna olur ve sizi sorularıyla bunaltmazlar. Büyükler böyledir işte. Ama onlara kızmamak lazım. Çocuklar, yetişkinlere daima büyük bir hoşgörü göstermeli.

Neyse ki, yaşamın anlamını bilen bizler için, rakamların hiçbir önemi yok!” (s.19-20) der Antoine De Saint-Exupery'nin Küçük Prens'i. Böylece çocuğun bakış açısıyla yaşamı anlamaya dönük bir eylemin içinde bulur kendisini.

Yapıtta çölde arabası bozulan yazarın, gezegenler arasında yolculuk yapan Küçük Prens'le karşılaşması üzerine gelişen arkadaşlıkları anlatılmıştır. Bu süreçte çocuğun hem düş kurması hem de yaşam gerçekliğiyle buluşması sağlanmıştır. Kitabın kurgusu, Küçük Prens'in diğer gezegenlerde karşılaştığı “kral, kendini beğenmiş adam, iş adamı, ayyaş, fenerci ve coğrafyacı” karakterleriyle yaşamı anlamlandırması, sorgulaması ve eleştirel gözle bakması üzerine yapılandırılmıştır. Kitap kahramanın merak eden, sorgulayan, öğrenmek/keşfetmek isteyen özellikleri de çocuk okurun devingen yapısına uygun nitelikte geliştirilmiştir. Böylece çocuk, Küçük Prens'le kurabileceği özdeşim sonucunda kurguda geçen örtük iletileri içselleştirip insana ve yaşama ilişkin duyarlıklar edinebilir.

Belirtilen tüm değişkenler çocuk gerçeğliği çerçevesinde okura sunulurken, çocuğun metni anlamlandırmasına katkı sağlayan görseller de aynı duyarlıkta ele alınmıştır. Yazarın kendi suluboya resimleriyle renklenen yapıt, çocuğa çizginin gücünü de duyumsatabilecek niteliktedir.

Kısacası, “Bir çocuğun gözünden yaşam nasıl görünür?” sorusunun yanıtı olarak okurla buluşan bu yapıtın, yaş ve zaman sınırlarına sığmayan nitelikte olduğu belirtilebilir. Bu kitapta yaşamı ve insanları sorgularken çocuk ve yetişkinin gözünden yaşama bakışın farklılıkları ortaya çıkmaktadır. Bu farklılık her yaştan okurun, ötekinin bakış açısıyla buluşmasını sağlamaktadır. Böylece okurunu düşünmeye, sorgulamaya, düş gücünü ve duyarlıklarını devindirmeye yönlendiren bu yapıtın, yaşam gerçeğliğini çocuğa göre bir anlayışla sunduğu belirtilebilir. Çocukların böylesine nitelikli, sanatçı duyarlılığıyla hazırlanmış, çocuğa göre bir kitapla buluşmasının, çocuk-kitap ilişkisi açısından atılan önemli bir adım olabileceği düşünülmektedir. Son söz ise bu adımı çocuklarla birlikte atacak olan yetişkinlere, sizce aşağıdaki resim nedir?

Yanıtınız “şapka” ise, gelin çocuklarımızı da yanımıza alıp Küçük Prens’e kulak verelim, neler anlatıyor bizlere...

Arş. Gör. Bilge Nur DOĞAN

Ankara Üniversitesi Eęitim Bilimleri Fakültesi